

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr.Rigó Kornélia pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr.Melis György pártfogó ügyvéd által képviselt **alperes** ellen tartozás megfizetése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. szeptember 8. napján kelt 4.P.21.911/2009/26. számú ítélete ellen az alperes és pártfogó ügyvédje által 28. és 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság részíteletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 4.620.000,- (Négymillió-hatszázhuszezer) forint pertárgyérték erejéig teljes mértékben pervesztes alperes köteles viselni a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, míg az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

A feljegyzett 277.200,- (Kettőszázhetvenhétezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A részítelet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott részíteletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.620.000,- Ft tőkét és ennek 2008. január 4. napjától a kifizetés napjáig a Ptk.301.§.(1) bekezdése szerinti késedelmi kamatát. Megállapította, hogy 4.620.000,- Ft pertárgyérték vonatkozásában teljes mértékben pervesztes alperes köteles megfizetni a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját. Megállapította, hogy a le nem rótt illeték az állam terhén marad.

Ítéletének jogi indokolása szerint a felperes keresetét részítelettel bírálta el, mert a tatabányai "A" Bankban 2008. január 4. napján kifizetett 4.620.000,- Ft vonatkozásában a kereset egy része - a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján - eldönthető volt.

A beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján megállapította, hogy felperesnek 2008. november 27. napján az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége nagy mértékben csökkent lehetett. A felperes ügyei viteléhez szükséges belátási képessége, pszichés állapota és személyiségzavara miatt időszakonként visszatérően nagy mértékben csökkent, de nagy mértékben csökkent lehetett az azt megelőző kölcsön felvétele idején is. A felperes ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy 2008. november 27-én azonban nem hiányzott teljesen. A felperes személyiségét

figyelembe véve nem hajlamos a felelősséget másra hárítani, nincs olyan személyiség tartalma sem, amelynek során notórius hazudozásra hajlamosítaná.

A megyei bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai, "B" és "C" érdektelen tanúk vallomása alapján - figyelemmel a Tatabányai Városi Bíróság 3.B.916/2009. számú iratok tartalmára is - bizonyítottan találta, hogy a felperes 2008. január 4-én az "A" Bank ... Fiókjában felvett 4.620.000,- Ft összeget átadta az alperes részére. Az alperes a peres eljárás során nem tudta igazolni, hogy ezt az összeget visszafizette a felperes részére. E körben az alperes által becsatolt, 2008. november 27. napján kelt „szerződés kölcsön visszafizetéséről” megjelölésű iratban foglaltaknak jelentőséget nem tulajdonított. Ezen irattal álláspontja szerint az alperes a visszafizetés tényét kétséget kizáró módon bizonyítani nem tudta. Így a Ptk.361.§-a alapján kötelezte az alperest az általa a felperestől átvett 4.620.000,- Ft megfizetésére.

A "D" bank Nyrt-től felperes által felvett 6.500.000,- Ft összeg vonatkozásában pedig a per tárgyalását felfüggesztette a folyamatban lévő büntető eljárás jogerős befejezéséig.

A részítelet ellen az alperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való kötelezését. Egyben kérte a Tatabányai Városi Bíróságon folyamatban lévő 3.B.916/2009. számú büntető eljárás jogerős befejezéséig jelen per tárgyalásának a felfüggesztését.

Fellebbezésének indokolásául előadta, tévedett a megyei bíróság, amikor az alperes jogalap nélküli gazdagodását állapította meg. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során minden kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy 2008. január 4. napján az "A" Bank által a felperesnek kifizetett 4.620.000,- Ft az alperesnél maradt volna. E vonatkozásban a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség.

A tanúként meghallgatott banki dolgozók vallomásából csak az állapítható meg, hogy az ügyfélterben a pénzt tartalmazó zacskót felperes átadta az alperesnek és ő volt az, aki kivitte a bankból. Ebből azonban kétséget kizáró módon nem következik az, hogy a pénz továbbra is az alperesnél maradt. E körben a büntető eljárásban hozandó jogerős bírósági határozat olyan, a jelen fellebbezéssel támadott részítélettel elbírált polgári jogvita szempontjából is döntő kérdés, amely nélkül az elsőfokú bíróság megalapozott döntést nem hozhatott volna.

A megyei bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a Pp.152.§.(1) bekezdésére figyelemmel a per tárgyalását jelen kölcsön tekintetében is felfüggesztette volna.

Hivatkozott arra is, hogy a megyei bíróság a beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvéleményt sem értékelte megfelelően. Ezen szakvélemény alapján a felperes szavahihetősége erősen kétséges, márpedig az elsőfokú bíróság azt a tényt, hogy a 4.620.000,- Ft-ot az alperes nem adta át a felperesnek, más tanú hiányában kizárólag a felperes - alperes előadásával ellentétes - vallomására alapította.

Így az elsőfokú bíróság a Pp.206.§.(1) bekezdése szerinti, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó kötelezettségét is megsértette és az alperes védekezésével szemben a kétségtelenül személyiségzavarban és rossz pszichés állapotban lévő felperes előadását fogadta el. Ennek pedig magyarázatát sem adta.

Az alperes Pf.3.sorszám alatt személyesen benyújtott fellebbezés-kiegészítésében arra hivatkozással is kérte a megyei bíróság részítéletének hatályon kívül helyezését, hogy az általa benyújtott elfogultsági kifogás elbírálására nem került sor és ezt figyelmen kívül hagyva hozott a megyei bíróság részítéletet.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítélet tábla a fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel elsődlegesen azt bírálta el, hogy a megyei bíróság részéről megállapítható-e lényeges eljárási szabálysértés arra figyelemmel, hogy az alperes a megyei bíróság ellen elfogultsági kifogást terjesztett elő és ez előadása szerint elbírálásra nem került.

Az eljárás adatai alapján tényként állapítható meg, hogy az alperes az ügyben eljáró bíróval szemben első alkalommal 11.sorszám alatt nyújtott be elfogultsági kifogást, melyet a bíróság 11.Pk.20.436/2010/2. sorszámú végzésével elutasított. Ezt követően a 17. és 22. sorszámú beadványaiban a megyei bíróság kizárását az alperes arra figyelemmel kérte, hogy „az alperes számos polgári eljárást kezdeményezett a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságon, mely eredménytelenül zárult le, emiatt alperes álláspontja szerint a bíróság az ügy tárgyilagossága és részrehajlás nélküli megítélésére képtelen”.

Az ügyben eljáró bíró 21/I. számú végzésében arról tájékoztatta az alperest, hogy nem érzi magát elfogultnak, s a Pp.19.§.(1) bekezdésében foglaltak alapján az eljárást folytatja, a kizárás iránti kérelmet pedig az érdemi határozat meghozatala után terjeszti be a megyei bíróság elnökéhez a Győri Ítélet tábla általi elbírálás céljából.

Majd az alperes a 24. sorszámú iratában egyebek mellett előadta, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság több felperes által indított polgári peres eljárásban az alperesre nézve kedvezőtlen döntést hozott, melyet a felülvizsgálati bíróság részben hatályon kívül helyezett. Álláspontja szerint a tárgyilagossága és részrehajlás nélküli megítélésre a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság nem képes.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság bírái közül 8 bíró úgy nyilatkozott, hogy elfogult, míg 7 bíró (köztük az eljárás lefolytatására kijelölt bíró) nem érezte magát elfogultnak.

Ezt követően a Győri Ítélet tábla az alperes 17., 22. és 24.sorszám alatti kifogását és indítványát elbírálva a Pkk.I.25.119/2011/2.számú végzésével a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság kizárását megtagadta és az iratokat az elnöki számra hivatkozással visszaküldte a felterjesztő bíróságnak.

A fentiekből egyértelműen megállapítható, hogy a megyei bíróság - így az eljáró bíró - mindenben betartotta a Pp-nek a bírák kizárására vonatkozó (Pp.13.§.-19.§-ai) rendelkezéseit. Az alperes elfogultsági kifogásai minden esetben elbírálásra kerültek, így eljárási szabálysértés nem állapítható meg, az ítélet hatályon kívül helyezésére jogi lehetőség nincs.

Ezt követően az ítélet tábla azt vizsgálta, hogy a tárgyalás felfüggesztésére vonatkozó alperesi fellebbezési érvelés megalapozott-e.

A Pp.152.§.(1) bekezdése kimondja, ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntető bírói vagy államigazgatási hatáskörbe tartozik, a bíróság a per tárgyalását ennek az eljárásnak jogerős befejezéséig felfüggesztheti.

Egyértelmű a bírói gyakorlat abban, hogy a tárgyalás felfüggesztésére általában akkor kerülhet sor, ha a per eldöntése valamilyen prejudikális jellegű előzetes kérdés elbírálásától függ. A felfüggesztés célja a per sorsát befolyásoló előkérdés tisztázásának a megvárása.

A fentiek alapján az ítélőtábla azt vizsgálta, hogy a felperes követelésének elbírálása függ-e az alperes elleni büntető eljárás eredményétől, fennáll-e olyan előzetes kérdés, amely indokolja a tárgyalás felfüggesztését.

A felperes kereseti kérelmének elbírálása során a megyei bíróságnak nem egy esetlegesen elkövetett bűncselekmény anyagi jogi következményeiről kell döntenie, hanem abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes és az alperes között milyen jogügylet jött létre és az alperes a felperes részére a részítélettel elbírált 4.620.000,- Ft-ot visszafizette-e a felperes részére.

A büntető eljárásban hozott határozat a Pp.4.§-ából következően egyébként is csak abban az egy kérdésben köti a polgári perben eljáró bíróságot, hogy az elítélt elkövette-e a bűncselekményt, minden más kérdésben a bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján maga állapíthatja meg. A bűnösség kérdése jelen pernek nem előzetes kérdése.

Az elsőfokú eljárásban becsatolt ügyészi vádirat és nyomozati jegyzőkönyvek tartalma alapján megállapítható, hogy a büntető eljárásban sértettként az "D" Bank illetve az "A" Bank szerepel, nem a két fél közötti kölcsönügylet a büntető eljárás tárgya.

Kétségtelen tény, hogy a büntető eljárásban lefolytatott bizonyítás eredménye és az ott megállapított tényállás jelen per elbírálását megkönnyítheti. Ez azonban olyan célszerűségi szempont, amely a per tárgyalásának felfüggesztéséhez nem vezethet. Így megalapozottan döntött a megyei bíróság, amikor a 4.620.000,- Ft vonatkozásában a per tárgyalását nem függesztette fel.

Ezt követően az ítélőtábla az alperes fellebbezését érdemben bírálta el és azt alaptalannak ítélte.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján tényként állapítható meg, hogy a megyei bíróság a Pp.3.§.(3) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettségének mind a felperes, mind az alperes vonatkozásában maradéktalanul eleget tett (9. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal). Tájékoztatta az alperest arról is, hogy a 2008. november 27-ei iratban szereplő 25.000.000,- Ft átadását a felperes részére ő köteles bizonyítani. Egyben figyelmeztette az alperest a Pp.141.§.(6) bekezdésében foglaltakra is.

Az ítélőtábla álláspontja szerint az alperes azonban az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, hiszen a pénzösszeg visszafizetésére vonatkozóan kizárólag a 2008. november 27. napján kelt „szerződés kölcsön visszafizetéséről” megjelölésű iratot csatolta. Ezen irat azonban nem felel meg a Pp.196.§-ában foglalt szabályoknak, ezt csak egy egyszerű magánokiratnak minősül és kétséget kizáró módon

nem igazolja, hogy az abban foglaltak a valóságnak megfelelnek. Ezen túlmenően az alperes egyéb bizonyítékot nem csatolt, illetve tanúbizonyítás iránti indítványt sem terjesztett elő a bíróság tájékoztatása és felhívása ellenére sem.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a meghallgatott "B" és "C" tanúk vallomása illetve a büntető ügyben beterjesztett vádirat tartalma alapján helyesen és megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a részítélettel elbírált 4.620.000,- Ft-ot a felperes átadta az alperes részére a kifizetés napján 2008. január 4-én és ezt az összeget az alperes nem fizette vissza.

Nem osztotta az ítélet tábla az alperes azon fellebbezési érvelését, hogy a beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján az alperes szavahihetősége erősen kétséges. Az alperes fellebbezési érvelésével szemben az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvélemény éppen azt állapította meg, hogy a felperes személyiségét figyelembe véve nem hajlamos a felelősséget másra hárítani, nincs olyan személyiségtartalma sem a felperesnek, amely életvitele során notórius hazudozásra hajlamosítaná. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a felperes ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, vagy 2008. november 27-én azonban nem hiányzott teljesen, de a felperes ügyei viteléhez szükséges belátási képessége, pszichés állapota és személyiségzavara miatt időszakonként visszatérően nagy mértékben csökkent, de nagy mértékben csökkent lehetett az azt megelőző kölcsönfelvételek idején is.

Mindezen indokok alapján a megyei bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a 4.620.000,- Ft összeget a felperes átadta az alperes részére és az alperes ezt a pénzüsszeget nem fizette vissza.

Ezért az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A peres eljárásban mindkét peres fél teljes személyes költségmentességben részesült, ezért az ítélet tábla megállapította a Pp.87.§.(2) bekezdése alapján, hogy a 4.620.000,- Ft pertárgyérték erejéig pervesztes alperes köteles viselni a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, míg az alperest képviselő pártfogó ügyvédi díjat az állam viseli.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket - az alperes teljes személyes költségmentessége folytán - a Pp.78.§.(1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§.(1) bekezdése és 14.§-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2011. évi szeptember hó 1. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró